

УДК 316.61+ 17.022.1

DOI <https://doi.org/10.24195/sk1561-1264/2025-2-6>**Начев Микола Юрійович**

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
вул. Старопортофранківська, 26, Одеса, Україна
orcid.org/0009-0005-1844-4616

Атаманюк Зоя Миколаївна

доктор філософських наук,
професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського»
вул. Старопортофранківська, 26, Одеса, Україна
orcid.org/0000-0001-7299-409X

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ МЕТАМОДЕРНУ

Актуальність проблеми. Модернізм – це узагальнена назва сукупності світоглядних, філософських та мистецьких напрямків, які виникли в результаті кардинальних змін у західному суспільстві наприкінці XIX-го та на початку XX-го століття. З огляду на швидкі зміни в соціальній структурі, комунікаційних технологіях та глобалізації, необхідно дослідити, як нові соціокультурні умови формують сучасну людину. Соціалізація являє собою засвоєння особистістю соціального досвіду, а саме його перетворення його у власні цінності й орієнтації. Таке перетворення передбачає вибіркове перенесення на власну систему поведінки тих норм і правил, які прийняті в даному суспільстві або групі. Соціалізація як процес інтегрування індивіда у соціальну систему через оснащення його накопиченим досвідом попередніх поколінь закладає в особистості ті властивості, які спрямовують її ідентифікацію – ототожнення себе з певними цінностями чи соціальними суб'єктами.

Метою нашої статті є виявлення специфічних характеристик процесу соціалізації в умовах метамодерну, а також у дослідженні впливу нових соціокультурних факторів на формування ідентичності та соціальних ролей індивіда.

Методи дослідження. При написанні статті використовувалися різні загальнонаукові методи. Зокрема, використання діалектичного підходу, системного та конкретно-історичного методу дало можливість виявити специфічні характеристики соціалізації в умовах метамодерну; використання діалектичного підходу допомогло з'ясувати сутність поняття метамодерну.

Результати дослідження. Виявилось, що метамодерн дослідники бачать як рух між протилежностями, зокрема іронією та щирістю, наївністю та обізнаності, релятивізму та істини, оптимізму та сумніву. Це пошук сенсу в коливаннях між цими полюсами, що проявляється через нову щирість, «виклики» до норми, гіперсаморефлексивність та конструктивний підхід до створення нового з різномірних елементів, а також прагнення до епічності та винахідливості.

Ми виявили, що в процесі соціалізації в особистості формується система цінностей. В сучасному світі на формування цієї системи впливає і реальність метамодерну. Її основні цінності – щирість, емпатія, цілісність, відповідальність, креативність і прагнення до гармонії між особистим і суспільним. Людина метамодерну не відкидає минуле, а інтегрує різні підходи, шукаючи баланс між традицією й інновацією, індивідуалізмом і колективністю.

Такі цінності сприяють усвідомленій соціалізації: особистість вчиться сприймати себе як частину глобальної спільноти, відкрито взаємодіяти з іншими, зберігаючи власну унікаль-

ність. Завдяки емпатії, відповідальності та креативності людина не просто пристосовується до суспільства, а активно формує його нові культурні та моральні орієнтири.

Ключові слова: соціалізація, метамодерн, цінності, система цінностей, ідентичність, адаптація.

Вступ. Метамодерн, як культурно-філософський феномен, поєднує елементи модерну та постмодерну, створюючи новий культурний ландшафт, який впливає на процеси соціалізації. З огляду на швидкі зміни в соціальній структурі, комунікаційних технологіях та глобалізації, необхідно дослідити, як нові соціокультурні умови формують сучасну людину. У численних текстах ми зустрічаємо два слова «метамодерн» і «метамодернізм». Обидва слова мають однакову складову – «мета» і схожі між собою слова «модерн» і «модернізм». І, як це часто буває з термінологією, потрібно відразу домовитися, що означає кожне слово і не заплутатися в цьому. Слово «модерн» (з латинського *modernus*) у найпростішому перекладі – недавній, сучасний, новий. Цим словом також називають стиль ар-нуво (це нас зараз не цікавить). Нас цікавить культурно-історична епоха модерну, яка характеризувалася кардинальними змінами у всіх сферах людської життєдіяльності і ментальності, які врешті призвели до становлення індустріального суспільства. Ця макроепоха складається з кількох періодів, причому у різних країнах і стосовно різних дисциплін вони можуть різнитися між собою. Останній закінчився цілком недавно – приблизно з кінцем Другої світової війни. Після чого почалася епоха постмодерну, а після неї – епоха метамодерну. Модернізм же – це узагальнена назва сукупності світоглядних, філософських та мистецьких напрямків, які виникли в результаті кардинальних змін у західному суспільстві наприкінці XIX-го та на початку XX-го століть, дуже різноманітних у своїх проявах, однак об'єднаних такими рисами, як скерованість на розрив з попередніми традиціями, пошук та оновлення художніх форм. На зміну модернізму прийшов постмодернізм (різницю між модернізмом і постмодернізмом я пояснюю в першій частині цього есею «На зламі світоглядних епох. Те що минуло»).

Соціалізація являє собою засвоєння особистістю соціального досвіду, а саме його перетворення у власні цінності й орієнтації. Таке перетворення передбачає вибіркове перенесення на власну систему поведінки тих норм і правил, які прийняті в даному суспільстві або групі. Соціалізація як процес інтегрування індивіда у соціальну систему через оснащення його накопиченим досвідом попередніх поколінь закладає в особистості ті властивості, які спрямовують її ідентифікацію – ототожнення себе з певними цінностями чи соціальними суб'єктами [9, с. 564].

Дослідженням метамодерну як особливого історичного етапу розвитку культури займалися: О. Думітреску, Г. Фрайнахт, Т. Вермюйлен та Р. ван ден Аккер, Х. Морару. Поняття «метамодерн» та «метамодернізм» починає активно використовуватись не лише культурологами, але й філософами, архітекторами, істориками, психологами: А. Кірбі, Р. Ешельман, С. Берн, М. К. Холланд, Г. Фрайнахт, Л. Тьорнер. Увітчизняній гуманітаристиці наукові дослідження, присвячені аналізу метамодернізму як теоретичній рефлексії та культурній практиці, досить мало (О. Афанасьєв, А. Гапонюк, О. Висоцька, О. Оніщенко, Ю. Шабанова, та ін.). Метамодернізм наявний та, водночас, контекстуально відмінний, у різних мистецьких стилях і жанрах, культурницьких напрямках і дискурсах. «Класичними» метамодерністичними прикладами вважаються культурні тексти Ш. Лабафа, Н.С. Рьонкьо та Л. Тьорнера («Take Me Anywhere», «Touch my soul», «I am sorry», «I am not famous any more», інші); мистецькі твори О. Еліасона, Дж. Тарелла, К. Енгмана, Г. Крюдсона, Д. Торпа, К. Донечі, Р. Кьяртанссона, А. Міллера; літературні відкриття Р. Боланьо, Х. Мураками, Д.Ф. Воллеса, С. Роггенбака, З. Сміта, Ж.Д. Вагнер, С. Коллінз; кінематографічні стрічки режисерів В. Андерсона («Moonrise Kingdom»), М. Гондрі («Eternal Sunshine of the Spotless Mind», «La science des rêves», «L'Écume des jours»), Д. Лінча («Blue Velvet») та інші [7, с. 69].

Метою нашої статті є виявлення специфічних характеристик процесу соціалізації в умовах метамодерну, а також у дослідженні впливу нових соціокультурних факторів на формування ідентичності та соціальних ролей індивіда.

Методи дослідження. При написанні статті використовувалися різні загальнонаукові методи. Зокрема, використання діалектичного підходу, системного та конкретно-історичного методу дало можливість виявити специфічні характеристики соціалізації в умовах метамодерну; використання діалектичного підходу допомогло з'ясувати сутність поняття метамодерн.

Результати дослідження. В умовах сучасного українського суспільства питання про становлення особистості, її ціннісно-сислової сфери, навичок цілепокладання та ставлення до свого життя є актуальним та життєвоважливим. Успішне функціонування всіх сфер суспільного життя значною мірою визначається особистісними якостями, здібностями, домаганнями та цінностями конкретної людини, яка здатна протиставляти соціуму свою волю та свої бажання, здатна захистити свої права та здійснювати свідомий життєвий вибір. Тому питання становлення та розвитку особистості, її ідентичності, соціалізації є сьогодні надзвичайно актуальними. Формування ідентичності та соціальних ролей індивіда – це процес розвитку самосвідомості та самовизначення, який відбувається під впливом соціального середовища (сім'я, однолітки, школа, суспільство), психологічних факторів (самооцінка, самопізнання) та активної діяльності (навчання, праця). Цей процес включає засвоєння соціальних норм, цінностей та очікувань, що формують уявлення людини про себе, її місце у суспільстві та спонукають до самореалізації. За визначенням зі словника [8] основними аспектами формування ідентичності та соціальних ролей є соціальне оточення (сім'я, однолітки, школа, суспільство), психологічні фактори (самооцінка та самосвідомість, самоаналіз та саморефлексія) та діяльність (праця, навчання) [8, с. 432].

В умовах сучасного українського суспільства надзвичайно актуальним є питання становлення особистості, формування її ціннісно-сислової сфери, вміння визначати життєві цілі та відповідально ставитися до власного життя. Ефективне функціонування суспільства значною мірою залежить від якостей, здібностей і цінностей людини, здатної відстоювати свої права, виявляти волю та робити свідомий життєвий вибір. Агентами соціалізації виступають люди, які безпосередньо навчають культурним нормам і допомагають засвоювати соціальні ролі (батьки, вчителі, однолітки). Інститути соціалізації – це організації, що формують цінності та орієнтації особистості (школа, церква, ЗМІ, армія). Вони впливають на розвиток людини, визначаючи уявлення про бажану поведінку й соціальні норми [8].

Як зазначали Пітер Бергер і Томас Лукман, у процесі первинної соціалізації дитина переходить від сприйняття конкретних реакцій близьких («мама сердиться, коли я розливаю суп») до узагальнення норми («людина не повинна розливати суп»). Таким чином, вона починає ідентифікувати себе не лише з окремими людьми, а й із суспільством загалом. Формування цього «узагальненого іншого» є ключовим етапом становлення соціальної ідентичності [9, с. 56].

Вторинна соціалізація, на думку П.Бергера і Т.Лукмана, становить інтерналізацію інституціональних або інституційно пояснених підсвітів. Але в цій фазі важливою обставиною є конкуренція між персоналом різних інститутів, відповідальних за тлумачення реальності. Ця конкуренція впливає й на інтенсивність ідентифікації особистості, особливо у плюралістичному світі.

Психоаналітичний підхід. Згідно з теорією Зигмунда Фрейда, формування особистості відбувається на ранніх етапах життя під впливом несвідомих і емоційних чинників, насамперед взаємин із матір'ю. Основні моделі поведінки закладаються у несвідомому, а розвиток дитини супроводжується поступовим контролем власних спонукань. Важливим етапом є подолання Едіпового комплексу у віці 4–5 років [10].

Фрейдизм підкреслює визначальний вплив несвідомого на соціальну поведінку та пріоритет біологічного над соціальним. Соціалізація, за Фрейдом, – це процес «шліфування» особистості суспільством. Його ідеї, зокрема принцип задоволення й концепція сексуальної революції, вплинули на подальші дослідження природи людини та меж соціальних обмежень.

Когнітивістський підхід. Представники когнітивної психології досліджують зв'язок між розвитком мислення людини та формуванням її соціальної й політичної свідомості. Швей-

царський психолог Жан Піаже довів, що дитина активно пізнає світ і проходить послідовні етапи когнітивного розвитку: сенсорно-моторний (0–2 роки), передопераційний (2–7), конкретно-операційний (7–11) і формально-операційний (11–15 років).

Останній етап, пов'язаний із здатністю до абстрактного мислення, досягається не всіма й значною мірою залежить від рівня освіти. Чим розвинутіше мислення, тим критичніше індивід оцінює соціальні норми та політичні системи, тоді як низький рівень освіти зумовлює збереження конкретного мислення й елементів егоцентризму.

Структурно-функціональний підхід. Толкот Парсонс розглядав соціалізацію як процес засвоєння індивідом суспільних цінностей через взаємодію зі «значущими іншими». Вона відбувається за допомогою трьох механізмів: пізнавальних (імітація, ідентифікація), захисних (вирішення внутрішніх конфліктів) та адаптаційних (приспосовування до соціального середовища) [9, с. 57].

Засвоєння цінностей ґрунтується на принципі «задоволення – страждання» і реалізується через систему винагород і покарань. Формування моральних норм (супер-его) пов'язане з ідентифікацією дитини з батьківськими фігурами. Завдяки діям адаптаційних і захисних механізмів особистість підтримує внутрішню рівновагу, поєднуючи індивідуальні потреби з потребами суспільства.

Діяльнісний підхід. Представники цього напрямку, спираючись на ідеї К. Маркса, розглядають соціалізацію як процес формування особистості через предметну діяльність. Лев Виготський вважав, що людина засвоює історичний, соціальний та власний практичний досвід, а Олексій Леонтьєв визначав соціалізацію як становлення особистості у діяльності за конкретних соціальних умов. Таким чином, свідомість і характер людини формуються у процесі її активної взаємодії зі світом [9, с. 78].

Соціалізація – це процес, у якому людина формується як член певного суспільства. Е. Дюркгейм зазначав, що кожне суспільство прагне виховати людину відповідно до власних моральних, інтелектуальних і культурних ідеалів, які змінюються залежно від історичного контексту.

Процес соціалізації зумовлюють численні фактори, які умовно поділяють на чотири групи:

1. Мегафактори – глобальні умови (космос, планета, всесвіт), що опосередковано впливають на все людство.
2. Макрофактори – держава, нація, суспільство, які визначають соціальні норми та цінності певної країни.
3. Мезофактори – регіональні умови, тип поселення, субкультура, засоби масової комунікації.
4. Мікрофактори – безпосереднє соціальне оточення: сім'я, друзі, колеги, школа, релігійні та громадські організації.

Особливу роль відіграють агенти соціалізації – люди, які безпосередньо впливають на формування особистості. У різних суспільствах соціалізація здійснюється через систему норм, санкцій, заохочень і заборон, що спрямовують поведінку людини відповідно до культурних цінностей і зразків [5, С.25-26].

Дослідивши поняття та процес соціалізації, його розуміння в сучасних гуманітарних та соціальних науках, переходимо до вивчення цінностей метамодерну. Метамодерн – це набір концепцій, які визначають форму мислення, як індивідуального, так і колективного, це стан, у якому перебуває суспільство ХХІ ст. він почав зароджуватися ще кілька десяти років тому, в епоху постмодерну

Виявилося, що метамодерн дослідники бачать як рух між протилежностями, зокрема іронією та щирістю, наївності та обізнаності, релятивізму та істини, оптимізму та сумніву. Це пошук сенсу в коливаннях між цими полюсами, що проявляється через нову щирість, «викиклики» до норми, гіперсаморефлексивність та конструктивний підхід до створення нового з різномірних елементів, а також прагнення до епічності та винахідливості. Ключові цінності та риси метамодернізму:

1. Метамодерн свідомо переміщується між суперечливими емоційними та естетичними якостями, не обираючи одного полюса, а знаходячи сенс в їхній взаємодії.
2. Вона використовує іронію та гумор не для цинізму, а для вираження глибоко особистих емоцій і співпереживань.
3. Визнання та прагнення виходити за межі загальноприйнятого як джерело конструктивного досвіду.
4. Люди усвідомлюють себе як творців своїх життів, приймаючи різні ролі та ставлячись до себе як до «авторів», «режисерів» та «акторів».
5. Показ героїзму та величі, які можуть бути приховані у звичайних оповідях.
6. Створення нових цілісних образів шляхом поєднання та впорядкування різнорідних, здавалося б, несумісних елементів.
7. Незважаючи на іронію, в метамодерні існує прагнення до справжніх емоцій та автентичності, що робить його відмінним від постмодернізму [4].

Висновки. Проведена нами розвідка, дає підстави для твердження про те, що процес соціалізації особистості, пов'язаний з багатьма іншими процесами входження і функціонування людини у суспільстві, як то ідентифікація, адаптації особистості до мінливої соціальної реальності і сам по собі є динамічним процесом, оскільки в ході становлення розвитку особистості її соціалізація відбувається постійно, веде до виникнення криз особистісного розвитку і виражається в активному осмисленні людиною свого місця в світі, своїх цілей, цінностей, мотивів та переконань, що під силу лише людині, яка наділена системою індивідуально вироблених сенсів і стосунків до самої себе і до соціальної реальності загалом. Ми виявили, що в процесі соціалізації в особистості формується система цінностей. В сучасному світі на формування цієї системи впливає і реальність метамодерну. Метамодерн – це епоха, що прагне поєднати раціональність Модерну й емоційність Постмодерну. Її основні цінності – щирість, емпатія, цілісність, відповідальність, креативність і прагнення до гармонії між особистим і суспільним. Людина метамодерну не відкидає минуле, а інтегрує різні підходи, шукаючи баланс між традицією й інновацією, індивідуалізмом і колективністю.

Такі цінності сприяють усвідомленню соціалізації: особистість вчиться сприймати себе як частину глобальної спільноти, відкрито взаємодіяти з іншими, зберігаючи власну унікальність. Завдяки емпатії, відповідальності та креативності людина не просто пристосовується до суспільства, а активно формує його нові культурні та моральні орієнтири.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атаманюк З. М. Свобода як фактор соціокультурних трансформацій сучасного українського суспільства : *монографія*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 316 с.
2. Афанасьєв О., Василенко І. Метамодерн і метанаративи: нові старі цінності. *Філософія та гуманізм*. 2022. Вип.2(16). С. 4–10.
3. Борінштейн Є. Р. Особливості соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства. Одеса : Астропринт, 2006. 400 с.
4. Висоцька О. Культурно-історичні межі метамодернізму. *Вісник НЮУ ім. Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. № 61 (2024). С. 27–37.
5. Кавалеров А. А. Цінність у соціокультурній трансформації: монографія. Одеса : Астропринт, 2001. 224 с.
6. Оніщенко О. «Метамодернізм: теоретична реальність чи «Фігура Філософії»?». *Науковий вісник КНУТКиТ ім. І. К. Карпенка-Карого*. № 27-28 2021. С. 137–144.
7. Петрова І. В. Ідентифікація метамодернізму як культурної практики. *Серія: Філософія, культурологія, соціологія*. Київський нац. ун-т культури і мистецтв. 2020. С. 67–76.
8. Соціальна філософія : короткий енциклопедичний словник. Київ; Харків : ВМП «Рубікон», 1997. 398 с.
9. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / За ред. В.І. Воловича. К. : Укр. Центр духовної культури, 1998. 736 с.
10. Фройд З. Вступ до психоаналізу / З. Фройд; пер. з нім. П.Тарашук. К. : Основи, 1998. 709 с. 40.

11. Фромм Е. Революція надії. Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія. Київ : Либідь, 1996. 384 с.
12. Cordero R., Carballo F., Ossandon J. Performing cultural sociology: A conversation with Jeffrey Alexander / R Cordero, F Carballo, J Ossandon. *European journal of social theory*. L., 2008. Vol. 11, N 4. P. 523–542.
13. Yang G. Emotions and Movements. *The Blackwell Encyclopedia of Sociology*, ed. George Ritzer. Oxford: Blackwell Publishing, 2007, vol. 3, pp. 1389–1392.

REFERENCES

1. Atamanyuk, Z. M. (2020). Svoboda yak faktor sotsiokul'turnykh transformatsiy suchasnoho ukrayins'koho suspil'stva : monohrafiya [Svoboda as a factor of socio -cultural transformations of modern Ukrainian society: monograph.]. Odesa : Vydavnychyy dim «Hel'vetyka». 316 s. [in Ukrainian].
2. Afanasiev, O., & Vasylenko, I. (2022) «Metamodern i metanaratyvy: novi stari tsinnosti» [Metamodern and metanarratives: new old values]. *Filosofia ta humanizm*, 2(16), 4–10. [in Ukrainian].
3. Borinshtein, Ye. R. (2006). Osoblyvosti sotsiokulturnoi transformatsii suchasnoho ukrayinskoho suspilstva [Peculiarities of socio-cultural transformation of modern Ukrainian society]. Odesa : Astroprynt, 400 s. [in Ukrainian].
4. Vysotska, O. (2024). Kulturno-istorychni mezhi metamodernizmu [Cultural and historical limits of metamodernism]. *Visnyk NIU im. Yaroslava Mudroho. Seriya: Filosofii, filosofii prava, politolohiia, sotsiolohiia*, 61, 27-37. [in Ukrainian].
5. Kavalierov, A. A. (2001). Tsinnist u sotsiokulturnii transformatsii: monohrafiia [Value in sociocultural transformation]. Odesa : Astroprynt. 224 s. [in Ukrainian].
6. Onishchenko, O. (2021). Metamodernizm: teoretychna realnist chy «Fihura Filosofii»? [Metamodernism: theoretical reality or «Figure of Philosophy»]. *Naukovyi visnyk KNUTKiT im. I. K. Karpenka-Karoho*. № 27-28 S. 137–144. [in Ukrainian].
7. Petrova I. V. (2020). Identyfikatsiia metamodernizmu yak kulturnoi praktyky [Identification of metamodernism as a cultural practice]. *Seriia: Filosofii, kulturolohiia, sotsiolohiia, Kyivskiy nats. un-t kultury i mystetstv*, 67–76. [in Ukrainian].
8. Sotsialna filosofii : korotkyi entsyklopedychnyi slovnyk [Social philosophy: a short encyclopedic dictionary]. Kyiv; Kharkiv : VMP «Rubikon». (1997). 398 s. [in Ukrainian].
9. Sotsiolohiia: korotkyi entsyklopedychnyi slovnyk [Sociology: a short encyclopedic dictionary] / Za red. V.I. Volovycha. K. : Ukr. Tsentru dukhovnoi kultury. (1998). 736 s. [in Ukrainian].
10. Froid, Z. (1998). Vstup do psykhoanalizu [Introduction to psychoanalysis] / per. z nim. P.Tarashchuk. K. : Osnovy. 709 s. 40. [in Ukrainian].
11. Fromm, E. (1996). Revoliutsiia nadii [Revolution of hope]. *Suchasna zarubizhna sotsialna filosofii. Khrestomatiia*. Kyiv : Lybid, 384 s. [in Ukrainian].
12. Cordero, R., Carballo, F., & Ossandon, J. (2008). Performing cultural sociology: A conversation with Jeffrey Alexander / R Cordero, F Carballo, J Ossandon. *European journal of social theory*. L, 11, 4, 523–542.
13. Yang, G. (2007). Emotions and Movements. *The Blackwell Encyclopedia of Sociology*, ed. George Ritzer. Oxford: Blackwell Publishing. vol. 3, pp. 1389–1392.

Nachev Mykola Yuriiovych

Applicant of the Third (Educational and Scientific) Level of Higher Education
State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky",
26, Staroportofrankivska str., Odesa, Ukraine
orcid.org/0009-0005-1844-4616

Atamaniuk Zoia Mykolaivna

Doctor of Philosophical Sciences,
Professor at the Department of Philosophical and Sociological Studies and Sociocultural Practices
State Institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky"
26, Staroportofrankivska str., Odesa, Ukraine
orcid.org/0000-0001-7299-409X

SOCIALIZATION OF THE PERSONALITY IN THE CONDITIONS OF THE METAMODERN

The urgency of the problem. Modernism, on the other hand, is a generalized name for a set of worldview, philosophical and artistic trends that arose as a result of radical changes in Western society at the end of the 19th and the beginning of the 20th centuries. Given the rapid changes in social structure, communication technologies, and globalization, it is necessary to investigate how new sociocultural conditions shape modern man. Socialization is the assimilation of social experience by an individual, namely its transformation into one's own values and orientations. Such a transformation involves the selective transfer to one's own system of behavior of those norms and rules that are accepted in a given society or group. Socialization as a process of integrating an individual into the social system through equipping him with the accumulated experience of previous generations lays down in the individual those properties that direct his identification – identification of himself with certain values or social subjects.

The purpose of our article is to identify the specific characteristics of the socialization process in the conditions of metamodernity, as well as to study the influence of new sociocultural factors on the formation of an individual's identity and social roles.

Research methods. When writing the article, various general scientific methods were used. In particular, the use of a dialectical approach, a systemic and concrete-historical method made it possible to identify specific characteristics of socialization in the conditions of metamodernity; the use of a dialectical approach helped clarify the essence of the concept of metamodernity.

Research results. It turned out that researchers see metamodernity as a movement between opposites, including irony and sincerity, naivety and awareness, relativism and truth, optimism and doubt. It is a search for meaning in the oscillations between these poles, manifested through a new sincerity, «challenges» to the norm, hyper-self-reflexivity and a constructive approach to creating something new from disparate elements, as well as a desire for epicness and inventiveness. We discovered that a system of values is formed in the individual in the process of socialization. In the modern world, the formation of this system is also influenced by the reality of metamodernity. Her main values are sincerity, empathy, integrity, responsibility, creativity and the desire for harmony between the personal and the public. A metamodern man does not reject the past, but integrates different approaches, seeking a balance between tradition and innovation, individualism and collectivity. Such values contribute to conscious socialization: the individual learns to perceive himself as a part of the global community, openly interact with others, while preserving his own uniqueness. Thanks to empathy, responsibility and creativity, a person does not simply adapt to society, but actively forms its new cultural and moral guidelines.

Key words: socialization, metamodernity, values, value system, identity, adaptation.

Дата надходження статті: 13.10.2025

Дата прийняття статті: 03.11.2025

Опубліковано: 26.12.2025